

O variantă a numelui regal dac este atestată într-o inscripție dintr-un mormânt din secolul al II-lea descoperit la Cambloganna/Castlesteads în Cumbria-Britania sub forma Decibalis/Decibalus, purtat de copilul decedat al unui soldat de origine dacă, probabil din rândurile Cohortei I Aelia Dacorum cf. lui David Benjamin Cuff. Cambloganna fusese fortul de staționare al unei cohorte batave, ulterior al unei cohorte galice. Fortul principal de staționare al cohortei dacice era Banna/Birdoswald în Cumbria, Anglia din anul 125 e.n. cu certitudine până în 276-282 e.n. și posibil până în secolul al IV-lea (mențiuni cf. Notitia Dignitatum și la Cambloganna/Castlesteads în sec. IV a unității dacice). Se consideră că efectivul de cca. 500 inițial, apoi cca. 800 soldați, iar în secolul al IV-lea de cca. 300 soldați provenea din rândul dacilor transbordați în Moesia, a moesienilor ori a dacilor.

Într-o diplomă militară aflată acum la Muzeul din Sofia și recuperată de pe piața de antichități din Germania, tratată de istoricul Nicolay Sharankov e menționat soldatul recrutat de marina imperială Zurazis Decebali filius Dacus, Diploma datează din anul 70 e.n., iar Zurazis fiul lui Decebal era din provincia Moesia. El a aparținut ulterior prin decizia împăratului Vespasian de Legiunea II Adjutrix.

Nume dacice sau daco-moesice regăsim și la trupele de cavalerie staționate în Egipt, spuse Petco. Și anume în praesidiumul (așezare fortificată tip "popas" apărată de 8 până la 24 de soldați, infanteriști și cavalerie) numit Krokodilô în anul 109 e.n. inscripționate pe corespondența militară înscrisă pe ostraca (piese ceramice) dintre cavalerul Dekinais către Kaigiza/Kaikeisa, unde sunt pomeniți și alți cavaleri daco-moesi: Zoutula și Pouridor. Infanteriștii praesidiumului proveneau din Galia. Astfel se menționează că prefectul Egiptului, numit Servius Sulpicius Similis a autorizat un ordin de detașare a tuturor soldaților (cavalerie) daci în Alexandria. Un istoric german apreciază că se dorea probabil constituirea unei unități militare auxiliare dacice, ce urma să fie ulterior deplasată în altă parte a Imperiului (doar ca ipoteză. Numărul cavaleriștilor de origine dacă nu este cunoscut și nici detaliat). Cert că ei sunt menționați în 109 înainte de revolta daco-sarmată din timpul excesivului împărat Hadrian. După această revoltă nu știm ce s-a întâmplat cu populația din Dacia.

De asemenea, între domnii cetății-stat Gaeta din sudul Italiei regăsim dinastia Docibilis, presupusă de origine bizantină sau filo-bizantină, care domnește în Gaeta între 867 și 1032, cu următorii dinști: Docibilis I (construiește castelul Itri), Ioannes I, Docibilis II, Ioannes II 954-962, Gregorius, Marinus 978-984, Ioannes III 984-1008, Ioannes IV 1008-1012, Ioannes V 1012-1032. Numele Docibilis pare a fi oarecum similar cu numele regelui dac Decebal, deși este de presupus că sudul Italiei avea în acea perioadă o elită predominant lombardă (longobarzi). Cum și în ce fel s-a perpetuat numele regelui dac este o enigmă și tot enigmă reprezintă etnicitatea pe care ar fi putut-o revendica această familie nobiliară presupus filo-bizantină, deși nu este exclus ca ei să se fi considerat latini. Numele se regăsește ulterior în 1049 la o familie nobilă, care prin Gemma, fata lui Docibilis <*vir illustris*> și nepoata lui Landulf, lombard, dar înrudit cu familia Docibilis, se căsătorește cu Pietro, contele cetății Suessa. Perioada ducatului Gaeta e bine documentată de Codex Diplomaticus Gajetanus (colecție de diplome și registre notariale).

Un procurator cu numele de Dacianus din secolul al IV-lea este implicat în persecuția creștinilor în timpul împăraților Dioclețian și Maximian în peninsula iberică și Aquitania.

Despre persecuțiile sale a scris detaliat Jacques de Voragine în legende hagiografice denumite Légende dorée. Numele Dacian este asimilat în sudul Franței și nordul Spaniei cu un nume de păgân manifest anti-creștin.

În armata romană se conservau exonimele (ca nume ale soldaților), dar nu știm în ce măsură s-au conservat. Cert că există localități cu denumirea asemănătoare etnonimului, dar conexiunea este imposibil de realizat: Dax în sudul Franței și Dachau în Bavaria, Germania. În Cehia se găsește în Vysočina sau Jihomoravský *Dačice/germană Datschitz* (denumirea germană indică o colonizare cu olandezi după ofensiva carolingiană), iar numele satului Dacia din Botoșani pare derivat dintr-un cuvânt comun rutean sau rus (gen "datcha" dau dacha: o casă sezonieră secundă, utilizată parțial gen casă de vacanță; în epoca medievală desemna pământul atribuit de către țar nobililor săi sau o bucată de teren atribuită pentru grădinărit și consumul propriu).

□ □ Scris de Valentin-Claudiu I. DOBRE din surse scrise și internet, preluate într-o lucrare literară

ă